

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
Υμηττοῦ 47-51, 161-21 Καισαριανή. Τηλ. 210-7224123 Fax 210-7223584
(Internet) <http://www.imkby.gr> (e-mail) info@imkby.gr

Αριθμ. Πρωτ.: Φ.1/3/1051

Έν Καισαριανῇ τῇ 28ῃ Αὐγούστου 2006

Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Σ 58η

Πρός

Τόν εὐλαβέστατο Ἱερό Κλῆρο καί τόν Πιστό Λαό
ἅπαν τό πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας

Ἀδελφοί μου καί παιδιά μου
χαίρετε ἐν Κυρίῳ

Μέ ἱερή κατάνυξι ἐπιτελοῦμε σήμερα τήν πανήγυρι τῶν μαρτύρων ἐκείνων, πού ἐμαρτύρησαν κατά τήν μικρασιατική καταστροφή (1922).

Μνημονεύουμε κατά τό χρέος πού ἔχουμε τούς ἁγίους πατέρες μας, ἐπισκόπους, πρεσβυτέρους καί διακόνους. Μνημονεύουμε ὅλους τούς μικρασιάτες τούς ἄνδρες, τίς γυναῖκες, τά παιδιά, τούς μικρούς, τούς μεγάλους, τούς ἄρχοντες, τούς ἰδιῶτες καί τούς στρατευμένους, πού ἐβασανίσθηκαν χωρίς οἶκτο, ἐδιώχθηκαν μέ φοβερές ἀπειλές καί προσβολές καί ἀπέθαναν βίαια, μαρτυρικά, βασανιστικά *“ὕστερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καί ὄρεσι καί ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς”* (Ἑβραίους ια΄ 37-38). Ἀπαραμύθητος ὁ πόνος τους. Ἀπερίγραπτη ἡ ταλαιπωρία τους. Ἀνεκδιήγητα τά ποικίλα βασανά τους. Ὅλοι αὐτοί ἀποτελοῦν τό νέφος τῶν μαρτύρων τοῦ μικρασιατικοῦ χριστιανισμοῦ.

Ὁ ἔνδοξος ἱερομάρτυρας καί μεγαλομάρτυρας Μητροπολίτης Σμύρνης Χρυσόστομος εἶναι ὁ κορυφαῖος τῆς ὀδύνης καί τῆς μεγάλης θλίψεως τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, πού παρέμεινε ὡς καλός ποιμένας κοντά στό πληττόμενο βάνανυσα ποιμνιό του τίς ὕστατες ἐκεῖνες ὥρες τοῦ σκληροῦ διωγμοῦ τῶν χριστιανῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας

από τις πατρογονικές εστίες τους. Κατακρεουργήθηκε και παρέδωσε την αρχιερατική ψυχή του στα χέρια του Κυρίου Ήσοϋ Χριστοῦ τό ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου 27 Αὐγούστου 1922 ὡς εὐώδη *“θυσία ἑσπερινή”*. Παρέμεινε *“ πιστός ἄχρι θανάτου ”* (Ἀποκάλυψις β΄ 19). Ἀτιμάστηκε καί διώχθηκε ὑπέρ τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Κυρίου μας Ήσοϋ Χριστοῦ. Θυσιάσθηκε γιά τήν ἐκκλησία του, γιά τήν πίστι του, γιά τό ποίμνιο του καί γιά τήν πατρίδα του.

Συγχρόνως ἐμαρτύρησαν οἱ Μητροπολίτες : α) Κυδωνιῶν Γρηγόριος (ἐτάφη ζωντανός), β) ὁ Μοσχονησίων Ἀμβρόσιος (κατατεμαχίσθη φρικτωδῶς), γ) ὁ Ἰκονίου Προκόπιος (σάπησε στίς τουρκικές φυλακές καί πέθανε θάνατο φρικτό) καί δ) ὁ Ἐπίσκοπος Ζήλων Εὐθύμιος.

Τήν περίοδο αὐτή τοῦ φοβεροῦ διωγμοῦ ἀνδρείως ἤθλησαν μέ ἀνδρεία, ἡρωϊσμό καί ὑπομονή χριστιανική ἐπίσης 42 ἐπώνυμοι καί 342 ἀνώνυμοι κληρικοί μάρτυρες τῶν Μητροπόλεων τῆς Σμύρνης καί τῆς εὐρύτερης περιφερείας τῆς Σμύρνης, τῶν Κυδωνιῶν, τῶν Μοσχονησίων καί οἱ ἑκατοντάδες χιλιάδες ἀπλῶν πιστῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν πού βασανίσθηκαν ἄγρια καί σφαγιάσθηκαν. (†Παντελεήμονος Καρανικόλα, Μητροπολίτου Κορίνθου : *“ Ἀκολουθία τρεῖς ἁγίου Χρυσοστόμου Σμύρνης, τῶν πολυπληθῶν κληρικῶν καί λαϊκῶν Νεομαρτύρων κατά τήν αὐτήν ἐποχήν μαρτυρησάντων ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ καί τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Εὐθυμίου Ἐπισκόπου Ζήλων ”* Ἐκδόσεις *“ ΠΝΟΗ ”* ἀριθμός 16 Κόρινθος 1992, σελ.15.)

Οἱ διωγμοί καί ἡ καταπίεσι τῶν Ἑλλήνων χριστιανῶν τῆς Μικρᾷς Ἀσίας τήν περίοδο 1918-1922 ὁλοκληρώθηκαν μέ τήν μικρασιατική καταστροφή τόν Αὐγούστο τοῦ 1922. Τήν δεινή καί τραγική κατάστασι τῶν διωγμῶν τους περιγράφει ὁ ἱερομάρτυρας Μητροπολίτης σέ ἐπιστολή του πρὸς τοὺς Σμυρναίους πού ζοῦσαν στήν ἐλεύθερη Ἑλλάδα καί δημοσιεύθηκε στόν *“ Ἐκκλησιαστικόν Κήρυκα ”* (Περιοδικό τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θυατείρων καί Μεγάλης Βρεττανίας, ἐκδιδόμενο στό Λονδῖνο φ. 181 τῆς 8/12/1918 σελ. 717-718).

Τήν συμφορά αὐτή ὁ Μητροπολίτης χαρακτηρίζει στήν ἐπιστολή του ὡς *“λαίλαπα διωγμῶν καί ἐρημώσεως”*, *“ἀπαραδειγμάτιστον ἐν τῇ Ἐθνικῇ μας ἱστορίᾳ,*

διότι επί τέσσερα καί ἥμισυ ζοφερά ἔτη ἤνοιξεν εἰς τό ἐθνικό μας σῶμα πληγὰς τοιαύτας, ὁποῖας οἱ τέσσαρες καί ἥμισυ αἰῶνες τῆς δουλείας, ὅσοι ἀπό τῆς ἀλώσεως μέχρι τῆς σήμερον διέρρευσαν, δέν μᾶς προύξένησαν, ἢ μᾶλλον, οἱ ἐξανδραποδισμοί καί αἱ ἐρημώσεις τῶν τελευταίων τούτων τεσσάρων καί ἡμίσεως σκοτεινῶν ἐνιαυτῶν εἶναι ἐν σμικρογραφίᾳ μία ἀλγεινή ἐπιτομή καί σύνοψις τῶν μεγάλων δεινῶν καί συμφορῶν, πρὸς ἃς ἐπαλαίσαμεν ἐπὶ 4 ½ ἑκατονταετηρίδας, μέ μόνην τὴν διαφορὰν, ὅτι τὰ τελευταῖα δεινὰ πλήγματα ἦλθον τόσον ἀλλεπάλληλα καί ἐν οὕτῳ βραχεῖ σχετικῶς χρόνῳ, ὥστε ἔπνιξαν τρόπον τινά, τό ἱστορικόν ἄλγος τῶν παθημάτων τῶν δεκατεσσάρων γενεῶν τῆς ἐπαχθοῦς καί ἀπεχθοῦς δουλείας μας ...Τό ἐν Τουρκίᾳ ἐναπολειφθέν Ἑλληνικόν στοιχεῖον ἐφάνη πρὸς στιγμὴν ὅτι κατέβη εἰς τὸν Ἄδην διὰ νὰ μὴ ἀναβῇ ἐκεῖθεν ποτέ πλέον...”

Στὴν ἴδια ἐπιστολὴ ὁ Μητροπολίτης ἀνακοινώνει καί πληροφορεῖ ὅτι, “ἐκ τῶν εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Ἀσίας ἐν μέσῳ τῶν Τουρκικῶν χωρίων διεσκορπισμένων ἀδελφῶν μας, ἀνερχομένων δέ εἰς τὸν ἐπιβλητικὸν ἀριθμὸν τῶν 400.000 ψυχῶν, ζήτημα εἶναι ἂν ζῇ μόνο τό 1/4. Ἐκ δέ τῶν στρατολογηθέντων διὰ τὰ κατ’ εὐφημισμὸν ὀνομασθέντα «ἐργατικά τάγματα» ὁμαιμόνων μας ἀδελφῶν μόλις τό 1/10 ζῇ, διότι εἶναι ἀπηκριβωμένον διὰ πολλῶν καί ἐπισήμων παρατηρήσεων καί ἐκθέσεων, ὅτι ὑπερέβη τὰ 80% ἡ θνησιμότης εἰς τὰ χριστιανικά κατὰ προτίμησιν ταῦτα τάγματα, ὅσα ἐστάλησαν νὰ κατασκευάζωσι τὰς κολοσσιαίας σύραγγας ὑπὸ τὸν Ταῦρον καί τὰ ὄρη τοῦ Ἀμανοῦ, ἢ νὰ κόπτωσι τὸν ἰσθμὸν τῆς Κυζικηνῆς χερσονήσου, ἢ νὰ ἐργάζωνται ἐπὶ 18 ὥρας τό ἡμερονύκτιον ἐν τοῖς μεταλλείοις τῶν γαιανθράκων, ἢ νὰ κρημνίζωσι καί μετατοπίζωσιν ὁλόκληρα βουνὰ πρὸς δημιουργίαν τάχα νέων στρατιωτικῶν δρόμων...” (†Παντελεήμονος Καρανικόλα, ἔνθα ἀνωτέρω, σελ. 9).

Οἱ λυχνίες τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας μετατέθηκαν γιὰ νὰ φωτίζουν τὴν πορεία τῶν προσφύγων, τῶν διωχθέντων καί κατατρεχθέντων σὺν νέες πατρίδες τους κατὰ τὴν προφητεία “ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς ” (Ἀποκάλυψις β’ 5).

Όλα αυτά τὰ πολυώδυνα μαρτύρια καί τίς ποικίλες βασάνους θυμόμαστε σήμερα. Συγχρόνως θυμόμαστε :

1) Ότι οἱ Ἕλληνες Χριστιανοί συστηματικά, μεθοδικά καί βίαια ἐξώσθηκαν ἀπό τήν Μικρασιατική γῆ, στήν ὁποία οἱ πατέρες μας ἔζησαν ἐπί τρεῖς χιλιάδες χρόνια.

2) Ότι τήν ἐλληνικότητα καί τήν χριστιανικότητα τῆς περιοχῆς μαρτυρεῖ ἡ ἱστορία ἐκκλησιαστική καί θύραθεν, τά λαμπρά μνημεῖα τοῦ πολιτισμοῦ τῆς περιοχῆς καί οἱ ἐπιγραφές τους.

3) Ότι σ' αὐτή τήν περιοχή ἐπί δύο χιλιάδες χρόνια ἤκμασε καί ἔλαμψε ἡ πνευματικότητα τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς ἐκκλησίας.

Σήμερα τιμοῦμε τούς πατέρες καί ἀδελφούς μας καί παρακαλοῦμε τόν Παντοδύναμο Κύριο μας, τόν Κύριο τῆς σωτηρίας καί τῆς ἱστορίας, νά μᾶς εὐλογεῖ γιά νά ζοῦμε μέ εἰρήνη καί ἀσφάλεια καί μέ τά θεοφιλῆ ἔργα τῆς πίστεως καί τῆς ἀρετῆς νά δοξάζουμε τό πάντιμο καί μεγαλοπρεπές Ὄνομά Του, τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Ἀμήν.

Κύριος ὁ Θεός εἴη μετά πάντων ὑμῶν.
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ Δανιήλ.